

Dimittenders overgang til arbejdsmarkedet

Dimittenders overgang til arbejdsmarkedet har været under stor politisk bevågenhed over en længere årrække. Det har derfor været et fokus i AU's tidligere beskæftigelsesundersøgelse og er også et tema i den landsdækkende dimittendundersøgelse, der gennemføres af Uddannelses- og Forskningsministeriet hvert andet år – senest i efteråret 2023.

Den landsdækkende undersøgelse er rettet mod 1-2-års-dimittender, og både kandidat- og professionsbachelorordimittender samt dimittender fra uddannelsen i klinisk tandteknik indgår.

Spørgsmålene om dimittenders overgang til arbejdsmarkedet har udviklet sig en del over de seneste undersøgelsesår, og i nærværende notat fokuseres på de nyeste formuleringer.

I nærværende notat indgår konkret syv spørgsmål til at belyse ovenstående tema:

- Hvordan de fik første job
- Hvilke elementer der har været vigtigst for at være i job
- Om uddannelsesinstitutionen havde fokus på jobsøgning og jobmuligheder frem mod afslutning af uddannelsen (kun 2021 og 2023)
- Overvejelser om job og karriere før, under og efter uddannelsen (kun 2020 og 2023, AU-tilkøb)
- Hvornår dimittenderne begyndte at søge job (kun 2021 og 2023)
- Om overgangen til arbejdsmarkedet har været svær (kun 2021 og 2023)
- Eventuelle årsager til, at overgangen har været svær (kun 2021 og 2023)

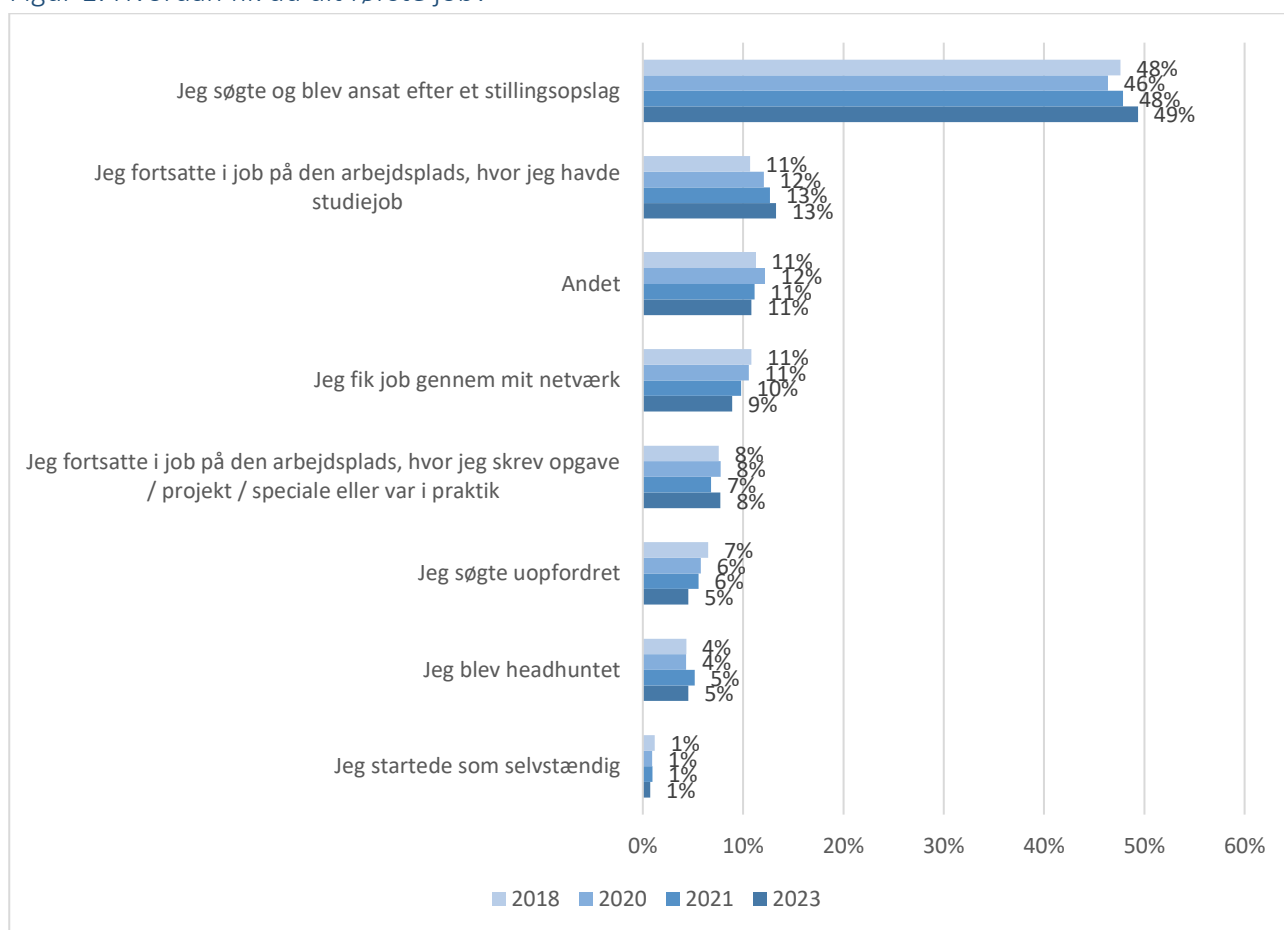
Hvordan fik du dit første job?

Dimittenderne er blevet spurgt om vejen til første job. Figur 1 viser fordeling af dimittendernes svar i 2023 sammenlignet med de tre foregående undersøgelsesår.

Figur 1 viser, at knap halvdelen af respondenterne fik deres første job ud fra et stillingsopslag. Det svarer nogenlunde til andelen de foregående år (48% i 2021, 46% i 2020 og 48% i 2018). Der er over tid generelt udpræget stabilitet i, hvordan dimittenderne fik deres første job.

Efter at have fået job efter et stillingsopslag følger 'Jeg fortsatte i job på den arbejdsplads, hvor jeg havde studiejob' (13% i 2023), 'Jeg fik job gennem netværk' (9% i 2023) og 'Jeg fortsatte i job på den arbejdsplads, hvor jeg opgave/projekt/speciale eller var i praktik' (8% i 2023). 5% fik job efter en opfordret ansøgning, 5% blev headhuntet og 1% startede som selvstændig.

Figur 1: Hvordan fik du dit første job?

Note: 2023 n=3.229, 2021 n=3.759, 2020 n=4.859, 2018 n=4.942. Respondenterne skulle vælge den svarkategori, der bedst beskriver deres situation.

Tabel 1 viser, at der er forskelle mellem kandidaterne fra de forskellige fakulteter og professionsbachelorerne. Hvor 57% af kandidatrespondenterne fra Aarhus BSS har fået job efter et stillingsopslag, er det kun tilfældet for 38% af professionsbachelorerne. 27% af kandidatrespondenterne fra Aarhus BSS er desuden fortsat i job på den arbejdsplads, hvor de havde studiejob, skrev opgave/projekt/speciale eller var i praktik, hvilket er højere end for de øvrige respondenter. Tilsvarende er det 30% af professionsbachelorerne, der fortsatte i job på den arbejdsplads, hvor de enten havde studiejob, havde skrevet opgave/projekt/speciale eller været i praktik.

En større andel af kandidaterne fra Arts, Nat og Tech har fået job gennem deres netværk (10-12 %) end de øvrige respondenter.

45% af respondenterne fra HE har svaret 'Andet', hvilket primært skyldes, at kandidaterne i medicin automatisk tildeles den første stilling i klinisk basisuddannelse umiddelbart efter fuldførelse af kandidatuddannelsen.

Tabel 1: 'Hvordan fik du dit første job efter endt videregående uddannelse?' (2023)

	Kandidater						PBA*
	AU	AR	Aarhus BSS	HE	Nat	Tech	
Jeg søgte og blev ansat efter et stillingsopslag	49%	53%	57%	34%	49%	50%	38%
Jeg fortsatte i job på den arbejdsplads, hvor jeg havde studiejob	13%	9%	22%	4%	11%	11%	13%
Andet	11%	10%	3%	45%	4%	2%	4%
Jeg fik job gennem mit netværk	9%	12%	7%	6%	10%	11%	9%
Jeg fortsatte i job på den arbejdsplads, hvor jeg skrev opgave / projekt / speciale eller var i praktik	8%	6%	5%	5%	15%	9%	17%
Jeg blev headhuntet	5%	4%	3%	3%	7%	9%	8%
Jeg søgte uopfordret	5%	5%	2%	4%	4%	7%	9%
Jeg startede som selvstændig	1%	1%	1%	0%	0%	1%	1%

Note: Kandidat n=2.870, PBA n=351. Respondenterne skulle vælge den svarkategori, der bedst beskriver deres situation.

*Professionsbachelorer inkl. Klinisk tandteknik, kort videregående.

Hvilke elementer, såvel i uddannelse som fritid, der vurderes vigtigst for at være i job

Dimittenderne er blevet bedt om at besvare 'Hvilke elementer, såvel i din uddannelse som i din fritid, vurderer du har været vigtigst for, at du er eller har været i job?' ud fra en foruddefineret liste. Listen omfatter 14 elementer, der fremgår af figur 2, hvor respondenterne har haft mulighed for at vælge op til fem elementer.

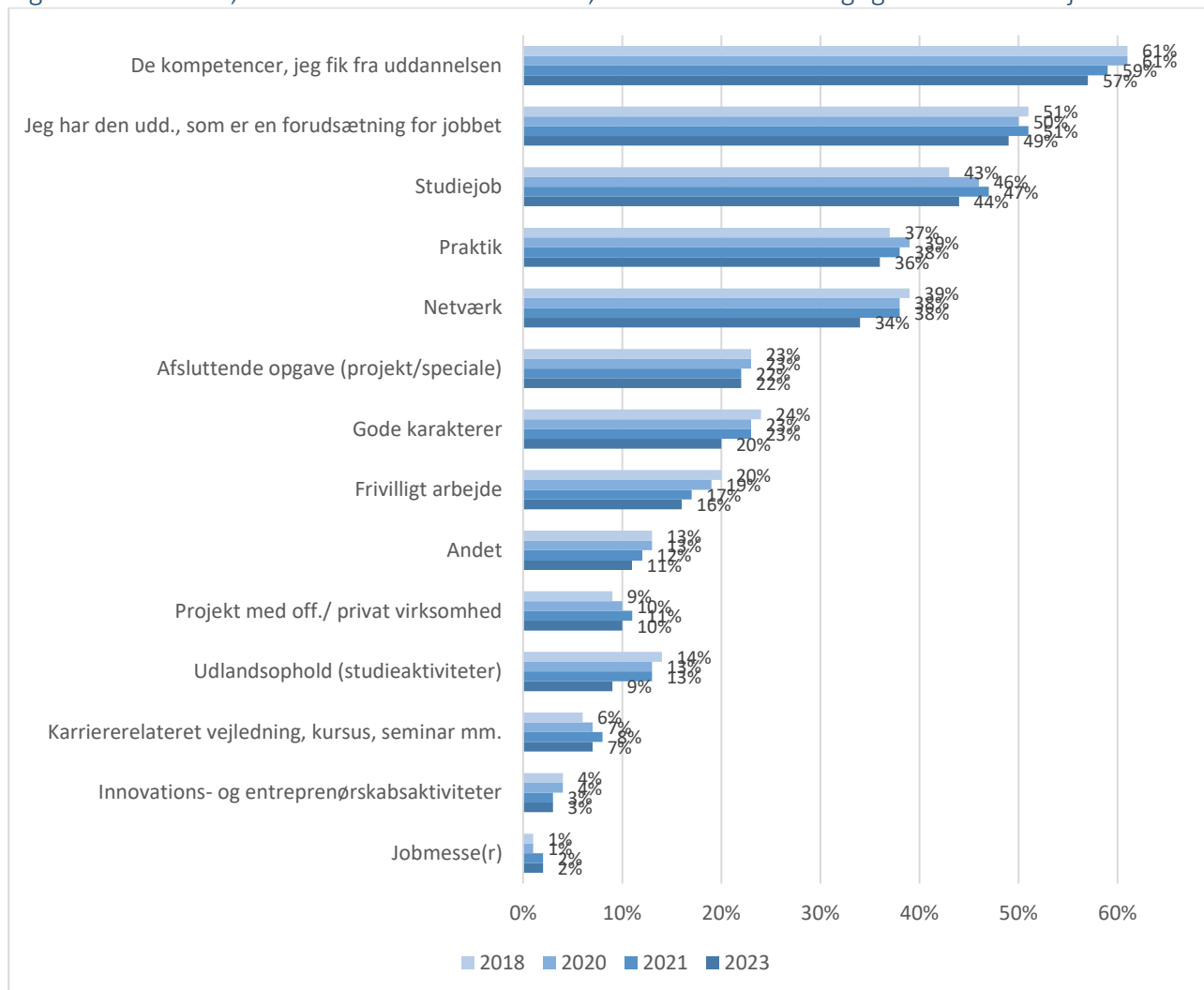
Det fremgår af figur 2, at 'De kompetencer, jeg fik fra uddannelsen' vælges af flest respondenter som et af de vigtigste elementer for at være i job, og det er stabilt over undersøgelsesårene (57% i 2023). Desuden vælges elementer som 'Jeg har den uddannelse, der er en forudsætning for jobbet, Studiejob, Netværk og Praktik' også af en stor andel respondenter (49% i 2023).

'Karriererelateret vejledning, kursus og seminar mm., Innovations- og entreprenørskabsaktiviteter' samt 'Jobmesse(r)' vælges af færre end 10% af respondenterne som vigtigst for at være i job. Det samme gælder 'Udlandsophold (studieaktiviteter)', som over årene er faldet i betydning (fra 14% i 2018 til 9% i 2023).

Ligeledes vælges 'Projekt i samarbejde med offentlig eller privat virksomhed' "kun" af 10% i 2023. Det kan skyldes, at der kan læses et vist overlap til elementet 'Praktik (praktik, klinik eller projektorienteret forløb hos en offentlig eller privat virksomhed)', der stod lige over på listen med svarmuligheder.

Figuren viser desuden, at tendensen i udpræget grad er den samme fra 2018 til 2023, om end der er nogle mindre udviklinger. Fx vælges 'De kompetencer, jeg fik fra uddannelsen', 'Gode karakterer' og 'Frivilligt arbejde' i lidt mindre grad i 2023 end i 2018.

Figur 2: Elementer, såvel i uddannelse som fritid, der vurderes som vigtigst for at være i job

Note: 2023 n=3.229, 2021 n=3.759, 2020 n=4.859, 2018 n=4.942. Hvert år summerer ikke til 100%, da hver respondent kan vælge op til fem faktorer.

Respondenterne blev desuden bedt om at prioritere deres valg. Tabel 2 viser de elementer, der er valgt som 1. prioritet af flest. Desuden viser tabellen en fordeling mellem kandidatdimittender på fakultetsniveau samt professionsbachelorerne.

Tabel 2 viser, at den største andel respondenter (27%) på tværs af fakulteter og dimittendtyper har valgt 'Jeg har den uddannelse, som er en forudsætning for jobbet' som 1. prioritet blandt de valgte elementer, der har betydning for at være i job. Det gælder dog især ikke kandidaterne fra Nat, hvor den største andel respondenter (34%) har udpeget 'De kompetencer, jeg fik fra uddannelsen' som 1. prioritet. Der er ligeledes stor forskel mellem de øvrige fakulteter på andelen, der har valgt 'Jeg har den uddannelse, som er en forudsætning for jobbet' som 1. prioritet. F.eks. gælder det for hele 53% af respondenterne fra HE, mens det for de øvrige fakulteter gælder for 19-25%.

'De kompetencer, jeg fik fra uddannelsen' er valgt som 1. prioritet af næst flest respondenter fra AU. Det gør sig også gældende for kandidaterne fra HE og Tech samt professionsbachelorerne. Blandt kandidaterne fra Aarhus BSS har næstflest respondenter valgt 'Studiejob' som 1. prioritet (24%), der har betydning for at være i job, mens det for kandidaterne fra AR tilnærmelsesvist drejer sig om 'Jeg har den uddannelse, som er en forudsætning for jobbet' (19%).

Elementer som 'Studiejob', 'Netværk' og 'Praktik' figurer generelt blandt de fem mest valgte elementer som 1. prioritet, der har betydning for at være i job. 'Praktik' er konkret på tredjepladsen for professionsbachelorerne. 'Afsluttende opgave' er på en delt tredjeplads for Tech, og ellers kun er prioriteret af en mindre andel blandt de øvrige respondenter.

Tabel 2: Hyppigst valgte elementer, såvel i uddannelse som fritid, der er 1. prioritet som vigtigst for at være i job

	Kandidater						PBA*
	AU	AR	Aarhus BSS	HE	Nat	Tech	
Jeg har den udd., som er en forudsætning for jobbet	27%	19%	25%	53%	21%	25%	25%
De kompetencer, jeg fik fra uddannelsen	21%	20%	20%	15%	34%	26%	21%
Studiejob	15%	14%	24%	6%	9%	9%	8%
Praktik	11%	14%	12%	5%	3%	7%	19%
Netværk	11%	15%	7%	8%	13%	11%	12%
Afsluttende opgave (projekt/speciale)	4%	4%	2%	2%	9%	11%	5%

Note: Kandidat n=2.870, PBA n=351.

*Professionsbachelorer inkl. Klinisk tandteknik, kort videregående.

Om uddannelsesinstitutionen havde fokus på jobsøgning og jobmuligheder frem mod afslutning af uddannelsen (kun 2021 og 2023)

Respondenterne er blevet bedt om at vurdere udsagnet: *Jeg oplevede, at der på Hovedinstitutionen var fokus på jobsøgning og jobmuligheder frem mod afslutningen af min uddannelse.* Hver fjerde af respondenterne er enige i, at det er tilfældet, mens cirka halvdelen af respondenterne er uenige i udsagnet.

Nedenstående tabel 1 viser udsagnet for undersøgelsen fakultetsopdelte for kandidater og professionsbachelorerne som samlet gruppe. 26% af respondenterne er 'Helt enig' eller 'Enig' i udsagnet. Dette er på niveau med 2021 (26%).

Der er forskel uddannelsesstyperne imellem. 25% af kandidatdimittenderne og 30% af professionsbachelorerne vurderer, at de er 'Helt enig' eller 'Enig' i, at der på AU var fokus på jobsøgning og jobmuligheder frem mod afslutningen af deres uddannelse. Det skal bemærkes, at respondentgruppen af professionsbachelorer er lille sammenlignet med gruppen af kandidater.

Der er også variation fakulteterne imellem. 30% af respondenterne fra AR, 25% fra Aarhus BSS, 18% fra HE, 23% fra Nat og 21% fra Tech vurderer, at de er 'Helt enig' eller 'Enig' i, at der på AU var fokus på jobsøgning og jobmuligheder frem mod afslutningen af deres uddannelse.

Tabel 3: Fokus på jobsøgning og jobmuligheder fra uddannelsesinstitutionen (2023)

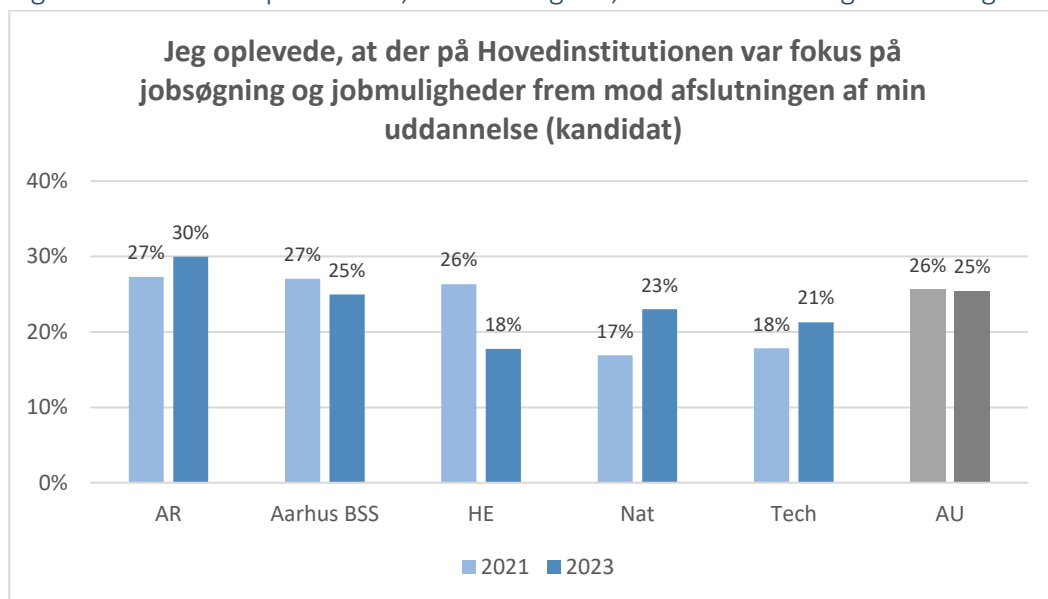
	Helt enig/Enig	Hverken enig eller uenig	Uenig/Helt uenig
<i>Kandidat</i>			
AR	30%	20%	50%
Aarhus BSS	25%	24%	51%
HE	18%	22%	60%
Nat	23%	23%	54%
Tech	21%	25%	54%
Kandidater i alt	25%	22%	52%
Professionsbachelor i alt* (Aarhus BSS, HE og Tech)	30%	27%	43%
AU i alt	26%	23%	51%

Note: Kandidat n=2.874, PBA n=375. Svarkategorien 'Ved ikke/ Ikke relevant' indgår ikke i beregningen.

*Inklusiv Klinisk Tandteknik, kort videregående.

Der ses samtidig en udvikling fra tidligere for nogle fakulteters vedkommende, når de kommer til andelen af kandidatrespondenter, som har tilkendegivet sig 'Helt enig' eller 'Enig' i udsagnet. Som det fremgår i figur 1, er der en positiv udvikling på AR, Nat og Tech, mens der er et fald i andelen, der er enige i udsagnet på Aarhus BSS og særligt Tech.

Figur 3: Andel af respondenter, der har angivet, at de er 'Helt enig' eller 'Enig'

Note: 2023 n=2.874, 2021 n=3.548. Svarkategorien 'Ved ikke / Ikke relevant' indgår ikke i beregningen.

Overvejelser om job og karriere før, under og efter uddannelsen (kun 2020 og 2023, AU-tilkøb)

AU har i 2020 og 2023 fået tilføjet et spørgsmål om dimittendernes overvejelser om job og karriere før, under og efter deres uddannelse. Spørgsmålet har tidligere indgået i AU's beskæftigelsesundersøgelse 2007-2016.

Dimittenderne er blevet bedt om at vurdere i hvor høj grad, de har gjort sig overvejelser om job og karriere i løbet af fire forskellige faser af deres uddannelse; før uddannelsen, undervejs i uddannelsen, umiddelbart før dimission og umiddelbart efter dimission. Der er således tale om fire selvstændige spørgsmål, hvor resultater i 2023 på dem er samlet i tabel 4 nedenfor.

Tabel 4 viser konkret en fordeling mellem uddannelsesstyper og fakulteter blandt dimittenderne, der har svaret 'I meget høj grad' eller 'I høj grad' til de fire spørgsmål om graden af overvejelser om job og karriere før, under og efter uddannelsen.

Generelt ses, at en stigende andel respondenter gjorde sig overvejelser om job og karriere frem mod dimission og efter dimission. 1/3 af respondenterne svarede, at de i meget høj grad eller i høj grad gjorde sig overvejelser om job og karriere før uddannelsens start. Over halvdelen svarede i meget høj grad eller i høj grad undervejs i uddannelsen, 76% umiddelbart før dimission og 79% umiddelbart efter dimission.

Der er visse forskelle i svarene for kandidaterne på tværs af fakulteterne og professionsbachelorerne, hvor bl.a. en højere andel af kandidaterne fra AR (37%) og HE (36%) gjorde sig i meget høj eller i høj grad overvejelser om job og karriere før uddannelsens start end de øvrige dimittender. En højere andel af kandidaterne fra Aarhus BSS (63%) gjorde sig i meget høj grad eller i høj grad overvejelser om job og karriere undervejs i uddannelsen end de øvrige dimittender. Det samme gælder for kandidaterne fra Aarhus BSS hvad angår tidspunktet umiddelbart før dimission. En mindre andel af professionsbachelorerne (76%) og kandidatrespondenterne fra Nat gjorde sig i meget høj grad eller i høj grad overvejelser om job og karriere umiddelbart efter dimission end de øvrige dimittender.

Tabel 4: Overvejelser om job og karriere før, under og efter uddannelsen (andel 'I meget høj grad' eller 'I høj grad') (2023)

	Før uddannelsens start	Undervejs i uddannelsen	Umiddelbart før dimission	Umiddelbart efter dimission
<i>Kandidat</i>				
AR	37%	54%	77%	85%
Aarhus BSS	32%	63%	81%	78%
HE	36%	53%	74%	77%
Nat	15%	35%	70%	72%
Tech	30%	44%	71%	81%
Kandidater i alt	33%	54%	77%	80%
Professionsbachelor i alt* (Aarhus BSS, HE og Tech)	33%	49%	71%	71%
AU i alt	33%	53%	76%	79%

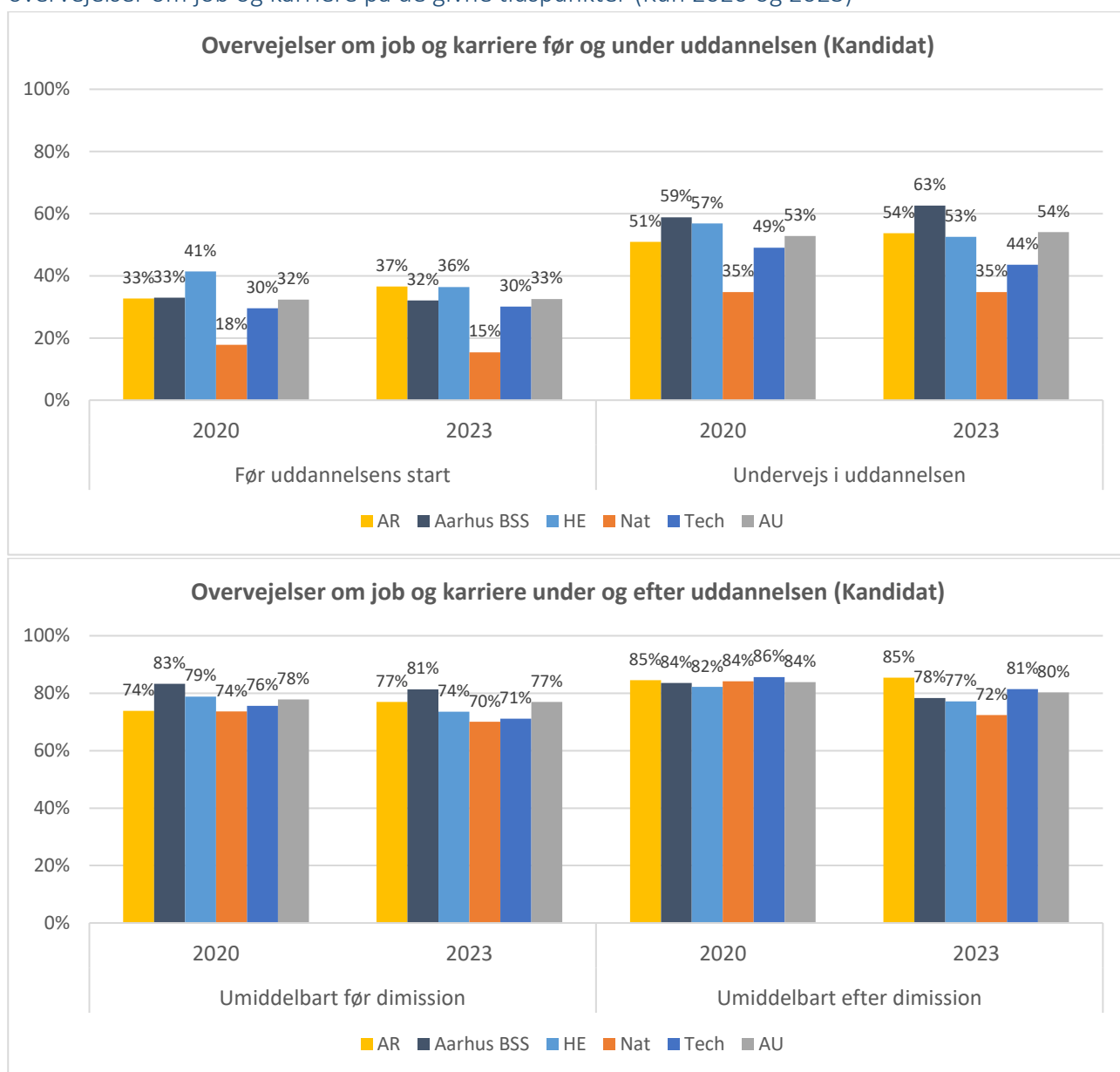
Note: Kandidat n=2.811-2.963, PBA n=357-378. Svarkategorien 'Ved ikke/ Ikke relevant' indgår ikke i beregningen.

*Inklusiv Klinisk Tandteknik, kort videregående.

På AU-niveau er der fra 2020 til 2023 relativ stabilitet i, hvornår kandidatrespondenterne gør sig overvejelser om job og karriere. Som figur 4 viser, svarer cirka 8 ud af 10 i meget høj eller i høj grad gør sig overvejelser om job og karriere umiddelbart før eller umiddelbart efter dimission.

På fakulteterne er der ligeledes en generel stabilitet i resultaterne over tid. På HE ses en tendens til, at færre gør sig overvejelser om job og karriere før uddannelsens start (41% i 2020 og 36% i 2023), mens der på AR ses den omvendte tendens (33% i 2020 og 37% i 2023). Med undtagelse af AR er andelen, der gør sig overvejelser om job og karriere umiddelbart efter dimission lidt lavere i 2023 end i 2020 (på AU-niveau 84% i 2020 og 80% i 2023). Samtidig ses der for AR (51% i 2020 og 54% i 2023) og Aarhus BSS (59% i 2020 og 63% i 2023), at der en større andel, som gør sig overvejelser om job og karriere undervejs i uddannelsen.

Figur 4: Andel af respondenter, der har angivet, at de 'I meget høj grad' eller 'I høj grad' gjorde sig overvejelser om job og karriere på de givne tidspunkter (Kun 2020 og 2023)

Note: 2023 n=2.811-2.963, 2020 n=4.621-4.830. Svarkategorien 'Ved ikke / Ikke relevant' indgår ikke i beregningen.

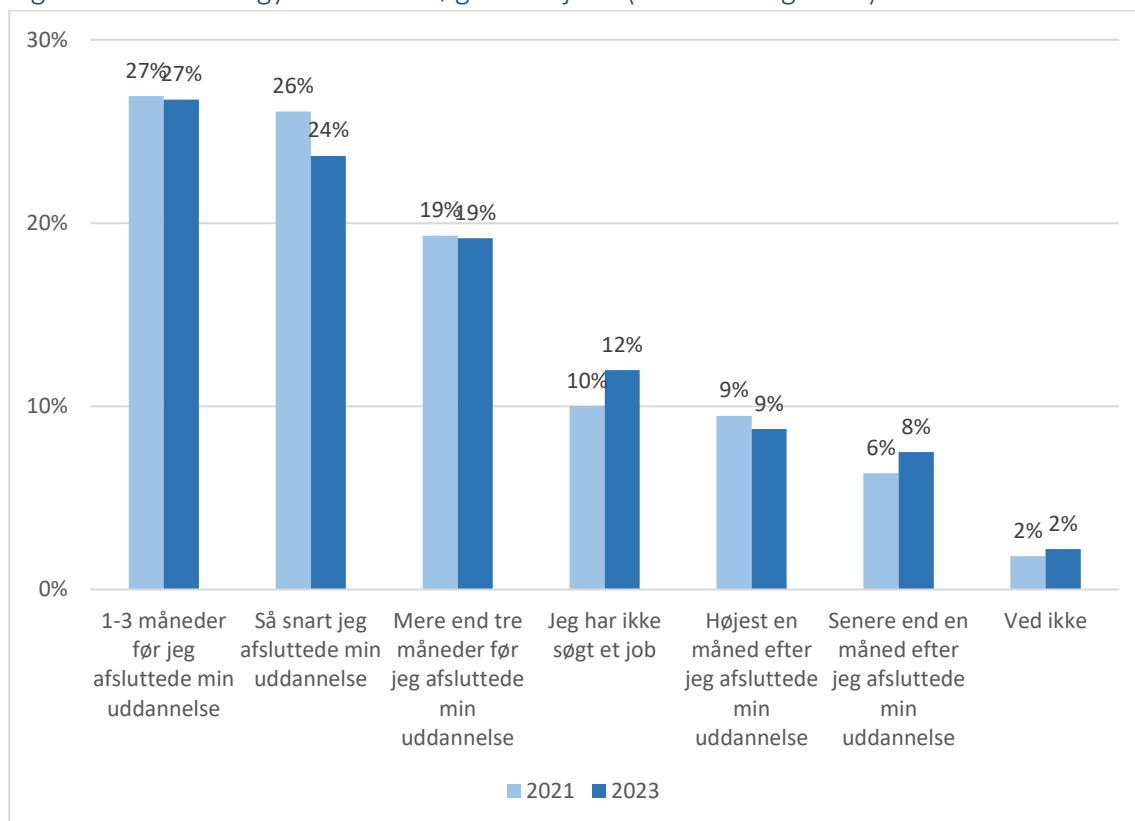

Hvornår blev dimittenderne jobsøgende?

Respondenterne er blevet stillet spørgsmålet: *Hvornår begyndte du at søge efter job?* Hovedparten af dimittenderne begyndte at søge efter job umiddelbart før eller så snart, de afsluttede deres uddannelse.

Figur 5 viser, at 27% begyndte at søge job 1-3 måneder før de afsluttede deres uddannelse og tilsvarende 24% så snart de afsluttede deres uddannelse. Det svarer nogenlunde til andelen i 2021. Dernæst svarer cirka hver femte, at de begyndte at søge efter job mere end tre måneder efter, at de afsluttede deres uddannelse. 12% angiver, at de ikke har søgt et job. Det skal dog bemærkes, at respondenter, der har svaret dette kan have et job/er ikke nødvendigvis ledige, da de kan have fået job på anden vis end ved at søge job i traditionel forstand. Slutteligt er det cirka hver femte, som først begyndte at søge efter job højst en måned eller senere efter, at de afsluttede deres uddannelse.

Figur 5: Hvornår begyndte du at søge efter job? (Kun 2021 og 2023)

Note: 2023 n=3.359, 2021 n=3.966.

Tabel 5 viser, at der er et relativt ensartet mønster i, hvornår kandidaterne fra de forskellige fakulteter og professionsbachelorerne begyndte at søge efter job. Der er imidlertid en større andel kandidater fra Aarhus BSS, der begyndte at søge efter job, inden de afsluttede deres uddannelse (59%) end blandt de øvrige respondenter.

Samtidig er en større andel kandidater fra HE, der ikke har søgt et job (25%) end blandt de øvrige respondenter. Det skyldes bl.a. at kandidater i Medicin automatisk tildeles den første stilling i klinisk basisuddannelse umiddelbart efter fuldførelse af kandidatuddannelsen.

Slutteligt kan det nævnes, at der professionsbachelorerne i lidt højere grad end kandidatrespondenterne ikke har søgt job (18%) og eller har søgt job senere end en måned efter endt uddannelse (10%).

Tabel 5: 'Hvornår begyndte du at søge efter job?' (2023)

	Kandidater						PBA*
	AU	AR	Aarhus BSS	HE	Nat	Tech	
1-3 måneder før jeg afsluttede min uddannelse	27%	25%	30%	27%	24%	21%	27%
Så snart jeg afsluttede min uddannelse	24%	32%	19%	13%	25%	37%	20%
Mere end tre måneder før jeg afsluttede min uddannelse	19%	14%	29%	13%	21%	12%	16%
Jeg har ikke søgt et job	12%	7%	9%	25%	11%	9%	18%
Højest en måned efter jeg afsluttede min uddannelse	9%	12%	6%	5%	8%	12%	9%
Senere end en måned efter jeg afsluttede min uddannelse	8%	8%	5%	8%	8%	7%	10%
Ved ikke	2%	1%	1%	8%	3%	3%	0%

Note: n=2.971. Bemærk, at respondenter, der har svaret "Jeg har ikke søgt job" kan have et job/er ikke nødvendigvis ledige, da de kan have fået job på anden vis end ved at søge job i traditionel forstand.

*Professionsbachelorer inkl. klinisk tandteknik, kort videregående.

Om overgangen til arbejdsmarkedet har været svær (kun 2021 og 2023)

Respondenterne er blevet bedt om at vurdere udsagnet: *Overgang fra min uddannelse til arbejdsmarkedet var svær*. 4 ud af 10 af respondenterne er enige i, at det er tilfældet.

Nedenstående tabel 6 viser udsagnet for undersøgelsen fakultetsopdelt for kandidater og professionsbachelorerne som samlet gruppe. 40% af respondenterne er 'Helt enig' eller 'Enig' i dette udsagn. Der er et mindre fald ift. 2021, hvor 43% var enige i udsagnet.

Der er en mærkbar forskel uddannelsestyperne imellem. 41% af kandidatdimittenderne vurderer, at de er 'Helt enig' eller 'Enig' i, at overgangen fra uddannelse til arbejdsmarked har været svær, mens det kun er tilfældet for 32% af professionsbachelorerne. Det skal bemærkes, at respondentgruppen af professionsbachelorer er lille sammenlignet med gruppen af kandidater.

Tabel 6: 'Overgangen fra min uddannelse til arbejdsmarkedet var svær' (2023)

	Helt enig/Enig	Hverken enig eller uenig	Uenig/Helt uenig
<i>Kandidat</i>			
AR	46%	20%	34%
Aarhus BSS	34%	19%	47%
HE	53%	17%	30%
Nat	36%	17%	48%
Tech	35%	25%	40%
Kandidater i alt	41%	19%	39%
Professionsbachelor i alt* (Aarhus BSS, HE og Tech)	32%	23%	45%
AU i alt	40%	20%	40%

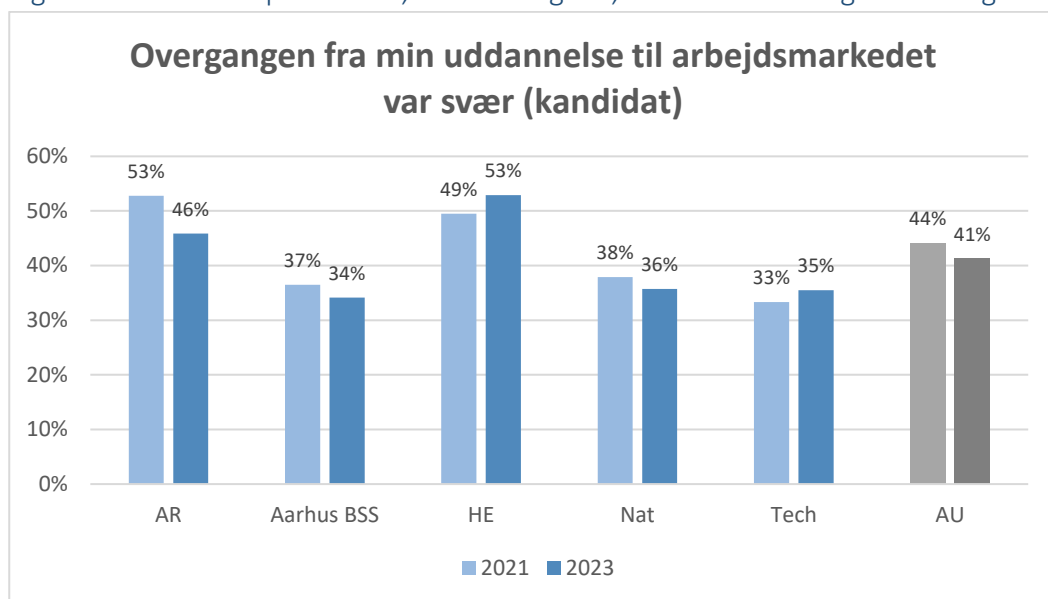
Note: Kandidat n=2.915, PBA n=369. Svarkategorien 'Ved ikke/ Ikke relevant' indgår ikke i beregningen.

*Inklusiv Klinisk Tandteknik, kort videregående.

Der er ligeledes variation fakulteterne imellem. Kandidatrespondenterne fra AR (46%) og HE (53%) oplever overgangen fra uddannelse til arbejdsmarked som sværest. Kandidatrespondenterne fra Aarhus BSS, Nat og Tech vurderer overgangen nogenlunde lige svær (34-36% er enige i udsagnet).

Som det fremgår af figur 6, ses samtidig en udvikling for nogle fakulteters vedkommende, når de kommer til andelen af kandidatrespondenter, som har tilkendegivet sig 'Helt enig' eller 'Enig' i udsagnet. Overgang fra uddannelse til arbejdsmarked vurderes mindre svær over tid for kandidatrespondenterne fra særligt AR (53% i 2020 og 46% i 2023), men ligeledes for Aarhus BSS (37% i 2020 og 34% i 2023) og Nat (38% i 2020 og 36% i 2023). Omvendt vurderes overgangen sværere for særligt HE (49% i 2020 og 53% i 2023), men også for Tech (33% i 2020 og 35% i 2023).

Figur 6: Andel af respondenter, der har angivet, at de er 'Helt enig' eller 'Enig'

Note: 2023 n=2.915, 2021 n=3.577. Svarkategorien 'Ved ikke / Ikke relevant' indgår ikke i beregningen.

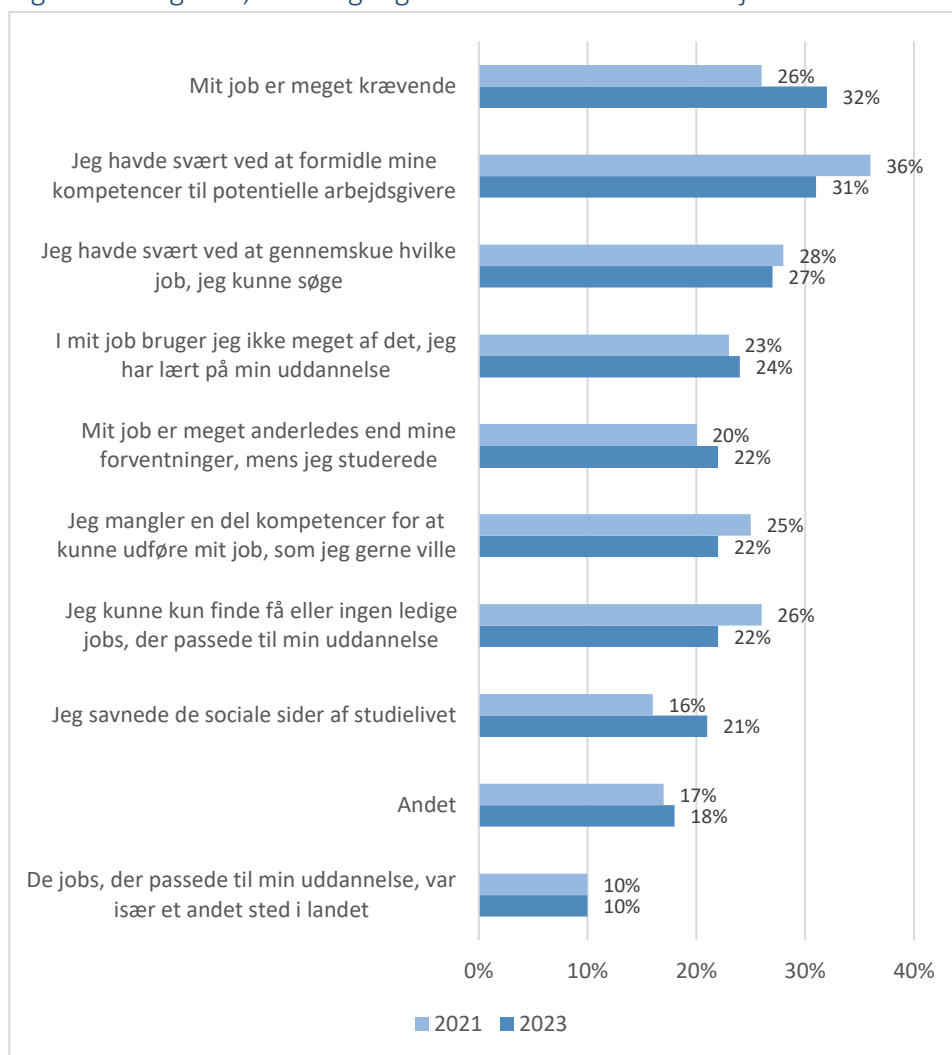
Eventuelle årsager til, at overgangen har været svær (kun 2021 og 2023)

Respondenterne er blevet bedt om at svare på følgende spørgsmål: *Hvad var de vigtigste årsager til, at din overgang til arbejdsmarkedet var svær?* (op til tre svar er muligt). Det er kun respondenter, som har svaret 'Helt enig' eller 'Enig' på udsagnet *Overgang fra min uddannelse til arbejdsmarkedet var svær*.

Figur 7 viser, at det på AU-niveau er 'Mit job er meget krævende' (32%) og 'Jeg havde svært ved at formidle mine kompetencer til potentielle arbejdsgivere' (31%), som er de hyppigste årsager til, at overgangen fra uddannelse til arbejdsmarked var svær. Hvor der ses en udvikling mod en større betydning ift. 'Mit job er meget krævende' (26% i 2021 og 32% i 2023), ses den modsatte tendens for 'Jeg havde svært ved at formidle mine kompetencer til potentielle arbejdsgivere' (36% i 2021 og 31% i 2023).

Efter de to hyppigste årsager følger seks faktorer, som ligger tæt i, hvor betydningsfulde de vurderes ift. at overgangen fra uddannelse til arbejdsmarked var svær. 'Jeg havde svært ved at gennemskue hvilke job, jeg kunne søge' topper den liste (27%), mens 'Jeg savnede de sociale sider af studielivet' (21%) har mindst betydning af de seks faktorer. Der ses dog en mærkbar udvikling i sidstnævnte fra 2021 (16%) til 2023 (21%). Slutteligt angiver 10%, at 'De jobs, der passede til min uddannelse, var især et andet sted i landet'.

Figur 7: Årsager til, at overgangen fra uddannelse til arbejdsmarked var svær

Note: 2023 n=1.328, 2021 n=1.670. Hvert år summerer til mere end 100%, da hver respondent kan vælge op til tre årsager.

Tabel 7 viser, at der er generelt en del forskellige årsager til, at overgangen fra uddannelse til arbejdsmarkedet vurderes svært for kandidatrespondenterne og professionsbachelorerne. Hvor formidlingen af kompetencer til potentielle arbejdsgivere nævnes oftest blandt kandidatrespondenter fra AR (45%), er det i stedet et krævende job, der nævnes oftest blandt kandidatrespondenterne fra Aarhus BSS (76%) og Tech (36%). Hos HE er det at gennemskue hvilke job, kandidaterne kunne søge (42%), der vurderes som den vigtigste årsag, mens det tilsvarende for Nat er, at jobbet er meget anderledes end forventet (29%).

For professionsbachelorerne er der tre årsager, der ligger tæt mht. andelen, der har været det som en af de vigtigste årsager til, at overgangen fra uddannelse til arbejdsmarked var svær:

- Jeg mangler en del kompetencer for at kunne udføre mit job, som jeg gerne ville (31%)
- Mit job er meget anderledes end mine forventninger, mens jeg studerede (30%)
- Jeg savnede de sociale sider af studielivet (29%)

Det er ligeledes professionsbachelorerne, hvor den højeste andel angiver, at de savnede de sociale sider af studielivet (29% for PBA, 21% for AU samlet set).

Tabel 7: 'Hvad var de vigtigste årsager til, at din overgang til arbejdsmarkedet var svær?' (2023)

	Kandidater						PBA*
	AU	AR	Aarhus BSS	HE	Nat	Tech	
Mit job er meget krævende	32%	15%	76%	21%	13%	36%	22%
Jeg havde svært ved at formidle mine kompetencer til potentielle arbejdsgivere	31%	45%	13%	39%	20%	26%	24%
Jeg havde svært ved at gennemskue hvilke job, jeg kunne søge	27%	41%	9%	42%	27%	19%	18%
I mit job bruger jeg ikke meget af det, jeg har lært på min uddannelse	24%	30%	11%	22%	27%	24%	25%
Jeg kunne kun finde få eller ingen ledige jobs, der passede til min uddannelse	22%	40%	10%	26%	22%	9%	8%
Jeg mangler en del kompetencer for at kunne udføre mit job, som jeg gerne ville	22%	12%	30%	15%	25%	29%	31%
Mit job er meget anderledes end mine forventninger, mens jeg studerede	22%	18%	16%	21%	29%	28%	30%
Jeg savnede de sociale sider af studielivet	21%	13%	25%	24%	18%	25%	29%
Andet	18%	19%	12%	11%	16%	20%	23%
De jobs, der passede til min uddannelse, var især et andet sted i landet	10%	9%	6%	29%	20%	9%	8%

Note: Kandidat n=1.204, PBA n=118. Hver kolonne summerer til mere end 100%, da hver respondent kan vælge op til tre årsager.

*Inklusiv Klinisk tandteknik, kort videregående.

FAKTA om 2023-undersøgelsen:

Danmarks Studieundersøgelse til dimittender baserer sig på data indsamlet af Ministeriet for Forskning og Uddannelse for Aarhus Universitet og de øvrige universiteter. 1-2 års dimittender fra kandidat- og professionsbacheloruddannelser samt fra uddannelsen i klinisk tandteknik indgår i undersøgelsen.

Resultaterne fra undersøgelsen bidrager i det daglige, løbende kvalitetsarbejde på uddannelserne og indgår ligeledes som fast definerede elementer i AU's kvalitetssystem, såsom eksempelvis årlig status på uddannelserne samt uddannelsesevaluering. Spørgeskemaet er i 2023 udsendt til 11.565 dimittender på Aarhus Universitet, og 3.359 har responderet på undersøgelsen, hvilket giver en overordnet svarprocent på 29%.

For yderligere information om undersøgelsens anvendelse, gennemførelse og metode henvises til [kvalitetsportalen om dimittendundersøgelsen](#).